

Poštovani učesnici Konferencije, uvaženi njemački privrednici, organizatori Konferencije, čast mi je i zadovoljstvo što danas imam priliku da kao ministar saobraćaja i pomorstva podijelim sa vama iskustva i strateška opredjeljenja Vlade Crne Gore kada je u pitanju tržište transporta i logistike u Crnoj Gori. Vjerujem da će naša današnja razmjena iskustava doprinijeti unaprjeđenju saradnje na ovom polju između Crne Gore i Republike Njemačke. Čvrsto sam ubijeđen da itekako postoji prostor da se buduća saradnja usmjeri nekim novim inicijativama i projektima, korisnim za obje države.

Saobraćaj ima ključnu ulogu u ekonomskoj aktivnosti. Šta više, on je prva od svih ekonomskih djelatnosti koja doprinosi stvaranju nacionalnog dohotka i koja je bitna u njegovoj realizaciji.

Saobraćajni troškovi i cijene saobraćajnih usluga znatno utiču na poslovnu konkurentnost i na investicione odluke. Saobraćajne mreže doprinose konkurentnosti mnogih privrednih aktivnosti, gradova, regija i zemalja. Sve saobraćajne grane važne su u podršci ekonomskom prosperitetu.

Vlada Crne Gore u proteklom periodu uložila je značajna sredstva za poboljšanje saobraćajne infrastrukture, upravo prepoznajući njenu važnost. Svakako, jedan od najznačajnijih infrastrukturnih projekata u Crnoj Gori jeste izgradnja autoputa Bar-Boljare. Ovaj strateški projekat, pored internog, ima i svoj eksterni integrativni karakter, u smislu da će povezati crnogorsko primorje sa sjeverom države sve do granice sa Srbijom i preko Srbije sa Centralnom Evropom. Daljim razvojem Luke Bar i crnogorskih željeznica stvara se ambijent koji će doprinijeti da autoput postane dio modernog intermodalnog koridora. Autoput od Bara do Boljara će imati veoma značajne pozitivne mikro i makro-ekonomske efekte, koji će učiniti Crnu Goru još konkurentnijom biznis destinacijom, uz razvoj jedne kvalitetne tranzitne rute.

U okviru razvojnih planova Crne Gore valja istaći i Jadransko jonski autoput, koji je od strateškog značaja, kako sa ekonomskog i socijalnog aspekta, tako i sa aspekta visokostandardne drumske povezanosti Crne Gore sa zemljama u okruženju. Trasa Jadransko jonskog autoputa od Trsta do Kalamate duga je 1500 km, prolazi kroz 7 država Jadransko-Jonske inicijative - Italiju, Sloveniju, Hrvatsku, Bosnu i Hercegovinu, Crnu Goru, Albaniju i Grčku, koje su zainteresovane za realizaciju ovog projekta. Planirana dužina trase Jadransko jonskog autoputa koja prolazi kroz Crnu Goru iznosi oko 95 km.

Imajući u vidu da su Strategijom razvoja saobraćaja definisani osnovni ciljevi razvoja saobraćajnog sistema Crne Gore, kao što su poboljšanje sigurnosti i bezbjednosti, integracija u Evropsku Uniju, poboljšanje konkurentnosti domaće transportne privrede, povećanje kvaliteta saobraćajnih usluga, minimiziranje negativnog uticaja razvoja transporta i saobraćajne infrastrukture na životnu sredinu i društvo, stimulacija ekonomskog rasta kroz efikasniji i jeftiniji transport, Vlada Crne Gore se opredijelila za ulaganje u sektor željeznice. Iako ukupna dužina željezničke mreže u Crnoj Gori iznosi svega 250 km, ona predstavlja značajan resurs za razvoj privrede Crne Gore. Pruga Bar-Vrbnica, prepoznata kao Ruta 4 u SEETO mrezi, je trenutno jedina pruga koja, preko Beograda, povezuje Crnu Goru sa evropskom željezničkom mrežom i ima strateški značaj za Crnu Goru, jer povezuje Luku Bar i Luku Beograd.

U oktobru 2012. godine završeni su radovi na remontu i elektrifikaciji pruge Nikšić-Podgorica. Na taj način stvoreni su uslovi da se bolje valorizuju privredni potencijali područja koje gravitira pruzi.

Što se vazdušnog saobraćaja tiče, nesporno je da je ovaj vid saobraćaja postao od izuzetne važnosti za ekonomski oporavak zemlje i utvrđivanje dugoročnih ciljeva, s obzirom da predstavlja značajnu mogućnost povezivanja sa globalnim poslovnim i turističkim tržištem. Put ka ekonomskom razvoju u ovoj oblasti trasa se tako što će Crna Gora, na osnovu od strane Vlade usvojenog Master plana razvoja aerodroma Crne Gore, unaprijediti aerodromsku infrastrukturu i kapacitete međunarodnih aerodroma Podgorica i Tivat. Sa ova dva aerodroma odvija se redovni i čarter saobraćaj sa destinacijama u Evropi i regionu. Ono što je trenutno aktuelno je rekonstrukcija manevarskih površina na oba aerodroma, a raspisan je i tender za izradu glavnog projekta za drugu terminalnu zgradu na Aerodromu Tivat. Potencijalnim investitorima posebno interesantno može biti učešće u projektima koji se tiču realizacije trenutno nedostajućih sadržaja na crnogorskim aerodromima, kao što su kargo terminal ili aerodromski hoteli. Dakle, postoji veliki prostor za investitore da iskažu svoju zainteresovanost, i da, u cilju realizacije projekata definisanih Master planom, kroz razne vidove komercijalnih aranžmana (koncesija, privatno-javno partnerstvo) uspostave saradnju sa Aerodromima Crne Gore. Redovan avio saobraćaj Crne Gore je uspostavljen između aerodroma u Crnoj Gori i aerodroma u 11 evropskih država (Srbija, Slovenija, Italija, Francuska, Austrija, Njemačka, Švajcarska, Turska i Rusija), a čarter saobraćaj, zavisno od perioda i prilika na tržištu, se tokom godine uspostavlja sa gotovo svim članicama EU, kao i Rusijom, Ukrajinom i Turskom. Crna Gora ima svoju nacionalnu kompaniju "Montenegro Airlines" koja operiše sa osam aviona, od čega je pet tipa „Fokker“ a tri tipa „Embraer“. Crna Gora je 20. marta 2013. godine bila domaćin ECAA Joint Committee i okupila brojne države regiona i EU u cilju promovisanja koncepta zajedničkog evropskog vazduhoplovnog područja i liberalizacije tržišta vazduhoplovnih usluga.

Sadašnje učešće saobraćaja u BDP-u Crne Gore se kreće u evropskim okvirima i najznačajnije je istaći veliku zastupljenost drumskog saobraćaja u ukupnoj strukturi prevoza putnika i tereta. Vlada Crne Gore je u cilju olakšanog protoka ljudi i robe u prethodnom periodu zaključila Sporazume o prevozu putnika i tereta u međunarodnom drumskom saobraćaju sa državama regiona. Predmetnim sporazumima, kao i ratifikacijom multilateralnog Sporazuma o povremenom prevozu putnika (Interbus), stvoreni su uslovi za međudržavno povezivanje i uspostavljanje kvalitetnog, pouzdanog i pristupačnog linijskog prevoza putnika.

Takođe, bitno je napomenuti da je u toku postupak potpisivanja Sporazuma o transportnoj zajednici između EU i Jugoistočne Evrope (Albanija, Bosna i Hercegovina, Crna Gora, Hrvatska, Kosovo, Makedonija i Srbija). Cilj sporazuma je da se uspostavi jedinstveno transportno tržište i to u prvoj fazi na regionalnom nivou, a u drugoj fazi da se uspostavi jedinstveno transportno tržište između država EU i članica Jugoistočne Evrope. Sporazum obuhvata drumski, željeznički, pomorski, transport unutrašnjim plovnim putevima i intermodalni transport.

Stvaranjem jedinstvenog transportnog tržišta stvorice se preduslovi za bržu i kvalitetniju robnu razmjenu, jačanje trgovine, usluga, turizma, moderniji i bezbjedniji saobraćaj i korisnici će uživati u kvalitetnijem, bezbjednijem, bržem i jeftinijem prevozu.

Više o konkretnim infrastrukturnim projektima imaćete priliku da čujete od mojih saradnika, koji će prezentovati postojeće, ali i potencijale koji nas tek očekuju, a mogu biti predmet vašeg interesovanja i pažnje, a nadam se i konkretne saradnje.